

Lüganuse Vallavalitsus
valitsus@lyganuse.ee

Teie: 15.05.2024 nr 6-1/33-61
Meie: 13.06.2025 nr 3-1.1/2025/3687

V.a. Dmitri Dmitrijev

Evecon OÜ ja Enery Estonia OÜ tuuleparkide kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruandest

Küsite oma 15.05.2025 RMKle saadetud kirjaga ettepanekuid Evecon OÜ ja Enery Estonia OÜ tuuleparkide kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruandele. Planeeringust on mõjutatud riigimaa kinnistud Kaseoru (43701:001:0302), Kaserinna (75101:001:0288), Kohtla metstkond 105 (43701:003:0138), Kohtla metstkond 107 (43701:003:0140), Kohtla metstkond 108 (43701:003:0141), Kohtla metstkond 110 (43701:004:0335), Kohtla metstkond 191 (43801:001:0101), Kohtla metstkond 2 (43701:003:0310), Kohtla metstkond 251 (43701:001:0301), Kohtla metstkond 252 (43701:001:0299), Kohtla metstkond 80 (43701:003:0131), Laaneoti (75101:001:0306), Nooda (75101:001:0295), Savioja (75101:001:0307), Sonda metstkond 133 (75101:001:0305), Sonda metstkond 135 (44201:001:0207), Sonda metstkond 136 (44201:001:0208), Sonda metstkond 140 (44201:001:0205), Sonda metstkond 2 (75101:001:0120), Sonda metstkond 27 (75101:001:0037) Sonda metstkond 3 (75101:001:0130), Sonda metstkond 39 (75101:001:0044), Sonda metstkond 42 (75101:003:0304), Sonda metstkond 6 (75101:003:0297), Sonda metstkond 86 (75101:001:0091), Sonda metstkond 87 (75101:001:0092), milliste riigivara volitatud asutuseks on RMK.

Olles tutvunud eriplaneeringu kaardimaterjalide ning asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruandega, avaldame järgmist:

- Juhime tähelepanu, et kui tuulikuid kavandatakse RMK halduses olevale riigimaale, toimub seal ehitusõiguse andmine Metsaseaduses ja Riigivaraseaduses sätestatud korras.

- Palume kõik antud planeeringust lähtuvad ehitusprojektid (sh kuivendussüsteemi toimimise tagamiseks vajalikud maaparandussüsteemide ümberehituse projektid) kooskõlastada RMK halduses oleva riigimaa osas RMKga täiendavalt.
- Juhime tähelepanu, et alale 2a kavandatud tuulik nimetusega Koljala RMK 9 asub riigimaa Piirivälja kinnistul, mille volitatud asutuseks on Maa- ja Ruumiamet. Teeme ettepaneku selguse huvides antud tuuliku nimetust korrigeerida.
- Ala 3 otsuse eelnõus on toodud tingimus: *Vältida positsiooni 1 kavandamisel pärandkultuuriobjekti (kuusekultuur) raadamist ning nihutada selliselt, et tuulikud labad ei ulatuks pärandkultuuriobjekti kohale.* Selgitame, et pärandkultuuri objektide andmebaas on informatiivne andmeallikas eeskätt maaomanikele. Planeeringudokumentidest ei selgu, kas antud tingimus on tulenenud riigimaa volitatud esindaja Maa- ja Ruumiameti seatud tingimusest? Antud pärandkultuuriobjekt Kuusekultuur (437:EOM:005) on seotud pärimusega *Lüganuse kolhoosi istutus künnivagudele*, muus osas ei erine rajatud puistu teistest tuhandetest omasugustest. Sellest lähtuvalt jääb ebaselgeks, mis põhjustel on vajalik vältida antud ala raadamist ja piirata tuulikulabade ulatumist pärandkultuuri objekti kohale. Teeme ettepaneku planeeringudokumente täpsema selgitusega täiendada või antud punkt eemaldada.
- Ala 3 otsuse eelnõus on toodud tingimus: *Nihutada ala 3 positsioon 12 ümberpööramise tee asukohta selliselt, et see ei kattuks pärandkultuuriobjektiks määratud põlise metsatee/hobuteega.* Selgitame, et pärandkultuuri objektide andmebaas on informatiivne andmeallikas eeskätt maaomanikele. Kohtla-Nõmme-Aa tee (437:MET:001) näol on tegu mööda olemasolevaid teid ja metsasihte kulgeva ligi kuus kilomeetrit pika pärandkultuuriobjektiga, mida on varasemalt juba oluliselt mõjutanud kuivendusobjekti rajamine. Tingimusena välja toodud koht jääb RMK halduses olevale riigimaale. Sellest lähtuvalt palume antud tingimus planeeringudokumentidest eemaldada.
- Ala 3 otsuse eelnõus on toodud tingimused: *Soovituslikult tuleb vältida händkaku, musträhni, väike-kirjurähni ja väike-kärbsenäpi elupaikade kahjustamist – tuulikud ja teed tuleb ehitada eelistatult sihtidele, sihtide ristumiskohtadesse, raiesmikele ja madalamate (< 5 m) puudega noorendikesse ja Soovituslikult tuleb laanepüü kaitseks liigi elupaikades vältida madalal asetsevad õhukaablite, alaliste kinnitustrosside ja piirdeaedade paigaldamist ning tuulikud ja teed tuleb ehitada eelistatult sihtidele, sihtide ristumiskohtadesse, raiesmikele ja madalamate (< 5 m) puudega noorendikesse.* Selgitame, et puistu on pidevas arengus olev organism, mis eriti noorte metsade puhul on kiires muutuses, kasvatades sõltuvalt kasvukohas kõrgust 0,5-1 meetrit aastas. Sellest lähtuvalt ei ole adekvaatne tuuliku aastakümnete pikkuse kasutusperioodi juures arvestada puistute iseloomu tuulikute rajamise hetkel – pidevas muutuses on mets kui elukeskkond ja selle (muuhulgas looduslikest) muutustest tingitult ka seal elavad liigid. Efektiivsest maakasutusest lähtuvalt oleks otstarbekas raadata tuulikute rajamiseks asukohad võimalikult vanasse metsa, kus kulutusi uue metsapõlve rajamiseks veel tehtud ei ole ja kasvava metsapõlve rajamiseks tehtud kulutused on hajunud maksimaalselt pikale ajaperioodile. Leiame, et tuulikute asukohtade ja nende vaheliste ühenduste ning kaabelliinide kavandamisel peaks olema eesmärgiks minimeerida tuulikute omavahelist mõju tuuleoludele ja rohevõrgustiku maakadu uute tee- ja kaablitrasside rajamisel. Sellest lähtuvalt teeme ettepaneku antud punktide sõnastust korrigeerida.
- Keskkonnamõjude strateegilise hindamise aruande eelnõu leheküljel 162 on toodud tingimus: *Raadamise mõju vähendamiseks saab tuulikute ja teede ehitamisel ära kasutada*

olemasolevaid sihte ja teid ning eelistada tuulikute ehitamist sihtide ristumiskohtadesse ja värskematele raiesmikele. On väga kiiduväärt rõhutada raadamise mõju vähendamiseks mittemetsamaa maksimaalset kasutust, samas täpsustame, et raiesmik, kuhu on juba rajatud või rajamisel uus metsapõlv, jätkab toimimist rohevõrgustiku osana ja sellest lähtuvalt on nende alade eelistamine raadamiseks eksitav. Samuti omab mõju eelmises punktis juba viidatud metsakasvatuseks tehtud kulutuste aspekt. Teeme ettepaneku sõnapaar värskematele raiesmikele antud lausest eemaldada.

- Keskkonnamõjude strateegilise hindamise aruande eelnõu leheküljel 167 on toodud lause: *Alade 2a ja 2b lähikümbrusest kui ka aladelt (eelkõige ala 2a) on viimastel aastatel seal kasvanud vanemad metsad suures osas maha võetud, mistõttu kavandatavatel tuulikualadel lendoravale sobivaid elupaiku enam ei leidu.* Selgitame, et maha võetud asemel oleks täpsem väljend *uuendatud* (teostatud on uuendusraie), samuti on äärmuslik väljend *enam*, sest metsakasvatuse tulemusel on aastakümnete pärast antud alal uuesti lendoravale sobilik mets.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jürgen Kusmin
RMK Kinnisvaraosakond
Planeeringute spetsialist
jyrgen.kusmin@rmk.ee; 505 3387

Koopia: info@kliimaministeerium.ee, maaruum@maarium.ee